

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

Затверджую:
Директор ННІУЕБ
Семенець-Орлова І.А.
«02» вересня 2024 р.
№1

Схвалено на засіданні
кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри Кришталь Г.О.

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

Спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітнього рівня: першого (бакалаврського)
Освітньо-професійної програми: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Розробник силабуса навчальної дисципліни:

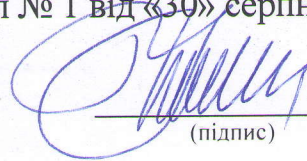
Бігдаш В.Д., доктор філософії в галузі економіки, професор, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Викладач:

Бігдаш В.Д., доктор філософії в галузі економіки, професор, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Силабус розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської та страхової справи (протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.).

Завідувач кафедри

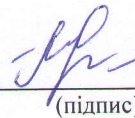
Г.О. Кришталь

(підпис)

Силабус погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником освітньо-професійної програми) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

«30» серпня 2024 р.

Керівник освітньо-професійної програми

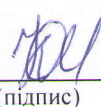
І.О. Брюховецька

(підпис)

Силабус перевірено

«30» серпня 2024 р.

Заступник директора ННІУЕБ

І.І. Каліна

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Кафедра фінансів, банківської і страхової справи**

Назва дисципліни	Банківська система
Викладач (-і)	Бігдаш Володимир Дмитрович
Портфоліо викладача (-ів)	http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi.html
Контактний тел.	+38(050)-358-84-17
E-mail:	Bigdash7@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi/silabusi8.html
Консультації	<i>понеділок, 2 години, 16.00-17.20, ауд.30, кор.2</i>

1. Коротка анотація до дисципліни. Цей курс передбачає формування навичок аналізу банківських систем; організації банківської справи в умовах конкурентного ринкового середовища, здійснення банківських операцій та надання банківських послуг, необхідних для фізичних та юридичних осіб, озброює необхідними знаннями щодо організації банківської справи.

2. Мета: теоретично та на практиці ознайомити студентів з основними елементами банківської системи, операціями банку, особливостями роботи Центрального банку як головної складової банківської системи.

Завдання дисципліни:

- охарактеризувати діяльність банківських установ в Україні;
- з'ясувати сутність та основні напрями аналізу фінансових результатів діяльності банку;
- узагальнити та охарактеризувати методологічні підходи до рейтингової оцінки банку;
- дослідити кредитно-інвестиційний портфель банку;
- оцінити ризики банківської діяльності.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансової діяльності підприємств, установ та організацій усіх форм власності та видів економічної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів фінансів і характеризується комплексністю та невизначеністю фінансового середовища та умов господарювання	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 48 годин аудиторної роботи, лекції 36 годин, семінарські - 12; 72 годин – самостійної роботи, екзамен.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова.*

7. Пререквізити: Курс «Банківська система» пов'язаний з дисциплінами: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Гроші і кредит», «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн», «Валютне регулювання», «Центральний банк та грошово-кредитна політика».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

9. Політика курсу: Курс «Банківська система» передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Завдання мають бути виконані вчасно, у встановлені терміни; відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1 Банківська система, її призначення та функції» (лекційні теми 1-4 семінарські теми 1.1, 1.2, 2.1,2.2);

- Змістовий модуль 2 «Характеристика та порядок проведення операцій банку» (лекційна тема 5-11; семінарські теми 3.1,3.2; 4.1,4.2,4.3; 5.1,5.2).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, способ організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

При проведенні **семінарських/практичних занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-от: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі опрацьовують інформацію та проводять дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернеті бібліотек (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://maup.com.ua/assets/files/publ-adm/nakaz-191.1-0.pdf>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	9	9	9	9
Відвідування семінарських занять	1	3	3	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	8	4	32	5	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		89		106	
	Максимальна кількість балів: $195 + 30 = 225$				
	Коефіцієнт $= 225 : 100 = 2,25$. Студент набрав Х балів.				
	Розрахунок: $X : 2,25 =$ загальна кількість балів.				

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною). Підготовка аналітичного огляду (з запропонованих тем на вибір) з використанням періодичних видань за тематикою дослідження (не старше п'яти років)

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали;
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за виконання завдання для самостійної роботи – 5 балів.

Критерії оцінювання рефератів: повнота розкриття теми – 3 бали; аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 3 бали; самостійність (дотримання академічної доброчесності) – 3 бали; правильність оформлення (наявність плану, чітка структура роботи, дотримання встановленого обсягу, правильність оформлення списку літератури) – 1 бал.

Максимальна кількість балів за реферат – 10.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів;
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів;
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів;
- самостійність та креативність – 5 балів.

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Іспит.

Відбувається у формі екзамену згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

(Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.5*).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Банківська система: навч. посіб./ [Кришталь Г. О., Брюховецька І. О., Хіміч С. В. та ін.]. - К.: МАУП, 2024. - 430 с.
2. Банківська система: Навч. посіб./ Катан Л.І. та ін.; за ред. Мазур І.М. - Дніпро: Пороги, 2017. - 144 с.
3. Банківська система: Навч. посіб./ Ситник Н.С. та ін.; за заг. ред. Ситник Н.С. - Львів: ЛНУ, 2020. - 580 с.
4. Банківська система: підручник / [М. І. Крупка, Є. М. Андрущак, Н.Г. Пайтра та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 556 с.
5. Банківська система: підручник/ Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; ред. С. К. Реверчук. - Львів: Магнолія 2006, 2013. - 400 с.
6. Варцаба В. І., Заславська О. І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посіб. Ужгород : Видавництво УжНУ Говерла, 2018. - 364 с.
7. Калініченко Л.Л. Банківська система: Навч. посіб. - Х.: УкрДУЗТ, 2015. - 249 с.
8. Кузнецова С. А., Болгар Т. М., Пестовська З. С. Банківська система: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2017. - 400 с.
9. Михайловська І. М., Олійник А. В. Банківські операції. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. - Л.: Магнолія 2006, 2016. - 646 с.
10. Стечишин Т. Б. Банківська справа: навчальний посібник / Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с.
11. Стечишин Т.Б., Луців Б.Л. Банківська справа: Навч. посіб. - Тернопіль: ТНЕУ, 2019. - 404 с.

Додаткова:

12. Банківські системи зарубіжних країн: підручник/ П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О.Д. Гордей; Мін-во освіти і науки України, Державна податкова адміністрація України, Нац. ун-т державної податкової служби України. - К.: Алерта: ЦУЛ, 2010. - 586 с.
13. Банківський нагляд: навчальний посібник/ В. С. Котковський [та ін.]; Міністерство освіти і науки України, ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", Криворізький економічний інститут. - Львів: Магнолія 2006, 2011. - 314 с.
14. Єгоричева С. Б. Банківські інновації: навч. посіб./ [Єгоричева С. Б.]. - К.: ЦУЛ, 2010. - 208 с.
15. Кузнецова С. А. Банківська система : у схемах і таблицях [Текст] : навч. посібн. / С. А. Кузнецова, Т. М. Болгар, З. С. Пестовська ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. Дніпропетровськ : Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2012. – 319 с.
16. Левандівський О. Т. Банківські операції [Текст] : навч. посібн. / О. Т. Левандівський П. Е. Демерет. – К. : Знання, 2012. – 463 с.
17. Розвиток банківської системи України [Текст] : монографія / [У. Я. Грудзевич, Я. В. Грудзевич, О. Б. Денис та ін.] ; за заг. ред. Т. С. Смовженко, Р. А. Слав'юк ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. – К. : УБС НБУ, 2010. – 462 с.

Електронні ресурси

18. База законодавства ЄС - EUR-Lex – [http:// europa.eu.int/eur-lex/](http://europa.eu.int/eur-lex/)
19. Верховна Рада України – [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
20. Верховний суд України – [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua)
21. Європейський Союз – [http:// europa.eu.int/index-en.htm](http://europa.eu.int/index-en.htm)
22. Інтернет-журнал по страхуванню - <http://www.forinsurer.com>
23. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
24. Конституційний суд України – [http:// www.ccu.gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
25. Президент України – [http:// www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua)
26. Національний банк України - www.bank.gov.ua
27. Рада Європи – [http:// www.coe.int](http://www.coe.int)
28. Незалежна асоціація банків України - <http://www.nabu.com.ua/ukr/>
29. Стабільність банківської системи: глосарій банківської термінології - http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123667

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКА СИСТЕМА»

Разом: 120 год., з них 36 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття;

самостійна робота – 72 год., модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	225 балів										
Модулі	Змістовий модуль І					Змістовий модуль ІІ					
Назва модуля	Банківська система, її призначення та функції (61 балів)					Характеристика та порядок проведення операцій банку (74 бал)					
Лекції	1 (1 бал) 2 (1 бал)	3 (1 бал) 4 (1 бал)	5 (1 бал) 6 (1 бал)	7 (1 бал) 8 (1 бал) 9 (1 бал)	10 (1 бал)	11 (1 бал)	12 (1 бал) 13 (1 бал)	14 (1 бал) 15 (1 бал)		16 (1 бал) 17 (1 бал)	18(1 бал)
Теми лекцій	1. Теоретичні засади організації банківської системи: сутність, принципи побудови, функції	2. Центральний банк у банківській системі	3. Регулювання діяльності банків та нагляд за нею	4. Створення, організація діяльності та управління банком	5. Операції банків з формування ресурсів	6. Розрахунково-касові операції банків	7. Кредитні операції банків	8.1. Операції банків з цінними паперами	8.2. Операції банків в іноземній валюті	10. Нетрадиційні банківські операції та послуги	11. Забезпечення фінансової стійкості банку
Семінарські і практичні заняття	1 (1 бал)		2 (1 бал)		3 (1 бал)		4 (1 бал)		5 (1 бал)		
Теми семінарських занять	1.1.Теоретичні засади організації банківської системи: сутність, принципи побудови, функції	1.2. Центральний банк у банківській системі	2.1. Регулювання діяльності банків та нагляд за нею	2.2. Створення, організація діяльності та управління банком	3.1. Операції банків з формування ресурсів	3.2. Розрахунково-касові операції банків	4.1. Кредитні операції банків	4.2. Операції банків з цінними паперами	4.3. Операції банків в іноземній валюті	5.1. Нетрадиційні банківські операції та послуги	5.2. Забезпечення фінансової стійкості банку
Робота на семінарському занятті	1 (10 балів)		2 (10 балів)		3 (10 балів)		4 (10) бал)		5 (10 балів)		
Самостійна робота	1 (8 балів)	2 (8 балів)	3 (8 балів) 4 (8 балів)		5 (8 балів)	6 (8 балів)	7 (8 балів)	8 (8 балів) 9 (8 балів)		4 (5 балів)	4 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)					Модульна контрольна робота №2 (25 балів)					
ІНДЗ	1 (30 балів)										
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,25										